

Raport z wykonania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Karpacza na rok 2022 i efektów jego realizacji.

Obowiązek realizacji działań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz w obszarze przeciwdziałania narkomanii nakładają na gminy odpowiednio: ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172). Zgodnie z art. 4¹ ust. 2b ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, organ wykonawczy sporządza raport z wykonania w danym roku Programu i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy, w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

Profilaktyka uzależnień

1. Programy profilaktyczne, zajęcia psychoedukacyjne, doradztwo i warsztaty dla uczniów, nauczycieli i rodziców zrealizowane w 2022 r.:
  - 1) Rządowy program „Przyjaciele Zippiego” w klasach 1-3 dotyczącym trenowania podstawowych kompetencji społecznych, prowadzony przez pedagoga szkolnego.
  - 2) Program „Spójrz inaczej” w klasach 4-6 oraz „Skrzynia skarbów” w klasach 7-8 prowadzony przez wychowawców klas. Realizowane programy profilaktyki pierwszorzędowej umożliwiły trenowanie postaw asertywnych w kontekście zapobiegania przemocy rówieśniczej i radzenia sobie z namawianiem do spożywania środków psychoaktywnych.
  - 3) Zajęcia profilaktyczne w klasach 4-5 pod kątem uzależnienia od Internetu i gier komputerowych oraz zapobiegania wczesnej inicjacji nikotynowej i alkoholowej (zajęcia prowadzone przez terapeutę uzależnień z Poradni Leczenia Uzależnień w Jeleniej Górze).
  - 4) Prelekcja dla uczniów klas 7 i 8 na temat hazardu w ramach ogólnopolskiej akcji „Hazard? Nie daj się wciągnąć!” prowadzonej przez przedstawiciela Dolnośląskiego Urzędu Celno – Skarbowego. Uczniowie mogli dowiedzieć się czym jest nielegalny hazard i jakie mogą być skutki uczestniczenia w pozornie bezpiecznych grach internetowych.
  - 5) Spotkanie profilaktyczne dla nauczycieli i rodziców z certyfikowanym specjalistą na temat: *Skutki zażywania środków psychoaktywnych i strategie udzielania pomocy uczniom w wieku szkolnym* (indywidualne konsultacje rodziców z przedstawicielem Poradni Leczenia Uzależnień w Jeleniej Górze).
  - 6) Program profilaktyczny „Zrozumieć i pokonać lęk” w klasach 6- 8 mającego na celu zapobieganie zaburzeniom u uczniów mającym postać fobii społecznej i szkolnej oraz GAD i lęku separacyjnego poprzez psychoedukację. W ramach programu przeprowadzono też diagnozę trudności lękowych korzystając

z narzędzi dostosowanych do wieku uczestników programu (program obejmował 40 godzin zajęć profilaktycznych).

- 7) Psychoedukacja nauczycieli dotycząca wdrożenia programu profilaktycznego „Zrozumieć i pokonać lęk” przeprowadzonego w ramach realizowania innowacji pedagogicznej.
- 8) Realizacja na wniosek wychowawców treningu kontroli złości w związku z narastaniem sytuacji konfliktowych między uczniami pod kątem opanowania podstawowych technik behawioralnych i umysłowych, umożliwiających opanowanie złości i zmniejszenie ilości incydentów związanych z łamaniem zasad klasowych.
- 9) Realizacja zajęć profilaktycznych w klasach 8 „Piramida nienawiści Allporta” w kontekście zapobiegania przemocy rówieśniczej i przejawom mobbingu szkolnego (omówienie poziomów wykluczenia i dyskryminacji oraz spirali powstawania nienawiści w kontekście szkolnym i społecznym).
- 10) Psychoedukacja uczniów klas 8 w zakresie rodzajów wzorców poznawczych, stylów zapamiętywania i realizowania zadań edukacyjnych oraz aktywnych metod uczenia dostosowanych do predyspozycji poznawczych (test Marova Powell, mapa mentalna, kody pamięciowe, metoda skojarzeń – budowanie definicji na poziomie rozumienia).
- 11) Realizacja dwuetapowego szkolenia dla nauczycieli na temat: Praktyczne zastosowanie taksonomii Blooma w kontekście dostosowywania wymagań edukacyjnych do specjalnych potrzeb uczniów posiadających orzeczenie o kształceniu specjalnym.
- 12) Realizacja warsztatów szkoleniowych dla wychowawców klas dotyczących różnych metod prowadzenia TUS w grupie szkolnej (przygotowanie i omówienie kroków do 20 umiejętności społecznych wg modelu A. Goldsteina.), omówienie i zastosowanie kart pracy rozwijających kompetencje emocjonalno- społeczne wg. M. Szczeklika.
- 13) Realizacja szkolenia dla nauczycieli wspomagających na temat wspomagania dydaktycznego i wychowawczego ucznia z ASD, - omówienie modyfikacji zachowań na podstawie analizy kodu zachowania (arkusz obserwacji J. Minahan, N. Rappaport).
- 14) Przeprowadzenie psychoedukacji dla rodziców uczniów klasy 8 w związku z wynikami ankiety szkolnej dotyczącej przeżywania stresu i narastającego lęku u nastolatków w sytuacji sprawdzianów, prac klasowych i egzaminów końcowych, omówienie zachowań rodzicielskich nasilających stres i lęk u dzieci, analiza strategii nasilających unikanie sytuacji zadaniowych, prezentacja technik wspomagających obniżanie reakcji stresowych.
- 15) Przeprowadzenie w klasach 4-5 sesji z treningu rozwoju moralnego zgodnie z planami wychowawczymi opracowanymi na bieżący rok szkolny na podstawie diagnozy klasy (scenariusze: prowokowanie do bójki – odpowiedzialność za swoje zachowanie).
- 16) Szkolenia dla członków MKds.RPA z zakresu zmian w realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

2. Finansowe wspieranie przedsięwzięć na rzecz dzieci, młodzieży i dorosłych z zakresu pomocy społecznej (świetlice, kluby środowiskowe, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych):

- 1) Dożywianiem w szkolnej stołówce objętych było 25 uczniów klas 1-8.
- 2) Ze zorganizowanego przez Gminę Karpacz transportu publicznego korzystało średnio 44 uczniów w tym 14 uczniów z Ukrainy. 6 uczniów niepełnosprawnych dowożonych było do placówek oświatowych położonych poza Gminą Karpacz. Dzieci korzystające z publicznego transportu objęte były opieką osoby dorosłej, zatrudnionej przez Urząd Miejski w Karpaczu.
- 3) Klub Środowiskowy "Akademia Uśmiechu" czynny był od poniedziałku do piątku w godz. od 12.30 do 16.30 z wyłączeniem dni wolnych od zajęć edukacyjnych w szkole. Na zajęcia do klubu uczęszczało 30 dzieci w wieku od 7 do 10 lat (z klas 1 – 4). Wychowawcy prowadzili z dziećmi zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, w tym rozwijające ich zainteresowania (zajęcia plastyczne, edukacja ekologiczna, gry i zabawy integracyjne), pomagali w obrabianiu lekcji, świadczona była również pomoc pedagogiczna. W klubie zorganizowane było dożywianie w formie podwieczorku.
- 4) W celu walki z wykluczeniem menstruacyjnym, zapewnienia powszechnego dostępu do bezpłatnych środków higieny na czas menstruacji w przestrzeni publicznej oraz dostępu do rzetelnej edukacji w zakresie miesiączkowania w szkole podstawowej funkcjonowała skrzyneczka wyposażona w darmowe artykuły higieniczne.

3. Finansowe wspieranie przedsięwzięć na rzecz dzieci, młodzieży i dorosłych z zakresu sportu, kultury, ratownictwa i ochrony ludności (współpraca z NGO)

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi udzielono wsparcia na następujące zadania, którym towarzyszyła realizacja programu profilaktycznego:

- 1) „Poprzez zabawę do mistrzostwa” – organizacja całorocznych pozalekcyjnych zajęć sportowych, obozu letniego oraz zawodów. Klub Sportowy „Grań” w Karpaczu.
- 2) „Mistrzostwo w zasięgu narty” – organizacja obozu sportowego. Klub Sportowy „Skivegas” Stanek Race Academy Sp. z o. o.
- 3) „Chór Ekumeniczny z Karpacza” – prowadzenie prób chóru oraz organizacja koncertu. Parafia Ewangelicko-Augsburska „Wang”.
- 4) „VII Mistrzostwa Skrzatów Karkonoskich o Laur Klubu Sportowego Grań w Karpaczu” – organizacja otwartych zawodów sportowych w narciarstwie alpejskim. Klub Sportowy „Grań” w Karpaczu.
- 5) „Bezpieczny turysta w górach” – przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej mających na celu zwiększenie świadomości związanej z zagrożeniami w górach oraz zakup sprzętu do ewakuacji osób ratowanych. Grupa Regionalna GOPR Grupa Karkonoska.

4. Zagospodarowanie wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i dorosłych w celu aktywizacji lokalnych kontaktów społecznych:

- 1) W lipcu 2022 roku Gmina Karpacz zorganizowała półkolonie dla uczniów zamieszkałych w Karpaczu oraz uczęszczających do szkół w Karpaczu. Z tej formy zagospodarowania wolnego czasu skorzystało rotacyjnie około 100 dzieci. Dzieci zapewnione miały w szkolnej stołówce dwa posiłki (śniadanie i obiad) oraz zajęcia rekreacyjne, artystyczne, edukacyjne, wycieczki w góry, autokarowe wycieczki krajoznawcze, wyjazd do kina.
- 2) Zorganizowano bezpłatne zajęcia rekreacyjno - sportowe polegające na nauce i doskonaleniu umiejętności gry w piłkę siatkową dla 20 osobowej grupy dzieci, które prowadzone były w okresie od marca do czerwca 2022 roku;
- 3) Zorganizowano bezpłatne warsztaty fotograficzne dla młodzieży połączone z wolontariatem przy organizacji międzynarodowego konkursu fotografii, które prowadzone były w okresie od czerwca do września 2022 r.;
- 4) Zorganizowano Bieg do Kotła Łomniczki, którego celem jest popularyzacja biegania jako najprostszej formy ruchu oraz aktywizacja i integracja mieszkańców.
- 5) Zorganizowano miejski Dzień Dziecka – bezpłatną zabawę dla wszystkich dzieci zamieszkałych w Karpaczu oraz uczęszczających do szkół w Karpaczu
- 6) Zorganizowano dla dzieci ogólnodostępną zabawę pn. „Szukanie Wielkanocnego Zajęczka”.
- 7) W ramach lokalnego programu Karpacz 50+, który ma na celu aktywizację i integrację społeczną osób w wieku emerytalnym i nieaktywnych zawodowo, dofinansowano koszty wyjazdów integracyjnych (transport) grupy seniorów do Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Wrocławskiego - Arboretum Wojsławice (koło Niemczy), do Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze oraz pokryto koszty organizacji spotkania wigilijnego;

5. Pozostałe działania:

- 1) Zakupiono i umieszczono na zewnątrz budynku Urzędu Miejskiego w Karpaczu defibrylator – urządzenie umożliwiające przeprowadzenie masaż serca przez osoby nie posiadające przeszkolenia;
- 2) Zakupiono alkomat na wyposażenie Punktu Pomocy Rodzinie „Pozytywka”.
- 3) Ponoszone były koszty funkcjonowania placów zabaw oraz miejsc w których odbywają się pozalekcyjne zajęcia sportowe (prace porządkowe, konserwacyjne i naprawcze, przeglądy techniczne, cięcia pielęgnacyjne, zakup sprzętu sportowego).
- 4) Ponoszone były koszty działań prowadzących do utworzenia centrum integracji i kultury w celu rozszerzenia oferty spędzania wolnego czasu skierowanego do dorosłych i dzieci z uwzględnieniem potrzeb osób ze środowisk trudnych.

Lecznictwo odwykowe

1. Działania pomocowe dla osób uwikłanych w uzależnienia;
  - 1) Funkcjonowanie Punktu Pomocy Rodzinie „Pozytywka”. Dyżur pełniło w nim dwóch terapeutów przez trzy dni w tygodniu. Udzielonych zostało 421 porad osobom z problemem alkoholowym i 210 porad osobom z problemem narkotykowym. Ponadto udzielono 322 porady dorosłym członkom rodzin osób z problemem alkoholowym i narkotykowym, 15 porad osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz 23 porady osobom stosującym przemoc w rodzinie. Łącznie z usług pomocowych skorzystało 141 osób.
Dodatkowo na miejskiej stronie internetowej w zakładce „Aktualności dla mieszkańców” zamieszczono i aktualizowano informacje o lokalnych placówkach wsparcia dla osób w różnych życiowych sytuacjach kryzysowych.
  - 2) Funkcjonowanie Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W skład komisji wchodziło 6 członków i odbyło się 19 posiedzeń. Do głównych zadań Komisji należało prowadzenie postępowań w stosunku do osób nadużywających alkoholu, kierowanie wniosków do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, opiniowanie wniosków o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z zasadami usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz kontrolowanie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.